Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 28-03-2017
Nummer voorstel: 2017/48

Voor raadsvergadering d.d.: 02-05-2017
Agendapunt: 5.3

Onderwerp:
Beleidsplan Oeververbindingen 2017-2021

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

1. In te stemmen met het beleidsplan Oeververbindingen 2017-2021;
2. De financiële consequenties te betrekken bij de integrale afweging in de PPN 2018-2021.

Samenvatting:
Steenwijkerland is een waterrijke, groene gemeente, met historische kernen en toeristische accenten. Een directe afgeleide hiervan is dat er veel oeververbindingen zijn.

Oeververbindingen worden ook wel civiele kunstwerken genoemd en vormt een belangrijke categorie binnen de kapitaalgoederen. Onder oeververbindingen wordt onder andere verstaan: (beweegbare) bruggen, viaducten en tunnels.

Gemeente Steenwijkerland is eigenaar en beheerder van 318 civiele kunstwerken met een totale vervangingswaarde van ca. 42 miljoen euro. Voor het beheer en onderhoud van deze oeververbindingen is tot op heden nog geen beleid vastgesteld. Met bijgaand beleidsplan Oeververbindingen 2017-2021 wordt vorm en inhoud gegeven aan het beleid voor de komende 5 jaar. Voorafgaand aan het opstellen van dit beleidsplan is er hard gewerkt om het gegevensbeheer van de oeververbindingen gestructureerd samen te brengen. Dit heeft geleid tot een goed inzicht in de gegevens (aard, omvang, kwaliteit).

Op basis van deze gegevens, de keuzemogelijkheden in kwaliteitsscenario's (laag, basis, hoog) en risico's, kan worden bepaald welke middelen (budget) nodig zijn voor een adequaat beheer en onderhoud van de oeververbindingen.

Uitgangspunten
Planmatig beheer vraagt om een goede balans tussen budgetten, de kwaliteit van de kapitaalgoederen en de risico's die voortkomen uit de mate van beheer. Hiervoor moeten onderbouwde keuzes gemaakt worden.

Kwaliteit:
Voor kunstwerken is er niet één vast kwaliteitsniveau duidelijk geformuleerd. Om toch een eenduidig beeld vast te leggen wordt er vaak gesproken over de kwaliteitsniveau 'Laag', 'Basis' of 'Hoog'. In het kwaliteitshandboek onderhoud openbare ruimte gemeente Steenwijkerland is een en ander in beeld vertaald en vastgesteld. Daarnaast is door de raad vastgesteld dat de openbare ruimte binnen Steenwijkerland wordt onderhouden conform de visie IVOR (Integrale Visie Openbare Ruimte 2007). Deze visie spreekt over het beheren van de openbare ruimte op Basis kwaliteitsniveau (schoon, heel en veilig). Daarnaast is er sprake van het beheren op Hoog kwaliteitsniveau op aangewezen plekken (de zgn. hotspots; te weten, ontmoetingsplekken, stadsparken, wallen en andere historische plekken, historische centra, begraafplaatsen en aangewezen entrees en rotondes).

Kwaliteitshandboek openbare ruimte: onderdeel fiets- en voetgangersbruggen

Beheer en onderhoud:
In dit beleidsplan kunnen 3 typen onderhoud onderscheiden worden:

1. Niet-planmatig, ad hoc onderhoud (Storingsafhankelijk niet planmatig onderhoud)
2. Planmatig, op basis van gebruik (Gebruiksafhankelijk planmatig onderhoud)
3. Planmatig, op basis van kwaliteit (Toestandsafhankelijk planmatig onderhoud)

Het streven is om type 1 (Storingsafhankelijk onderhoud) zoveel mogelijk te beperken. Wij gaan voor type 3 planmatig beheer en onderhoud op basis van kwaliteit. Zodra er uit het planmatig onderhoud blijkt dat onderhoud niet meer toereikend is om de oeververbinding op het gewenste niveau te krijgen, is er sprake van vervanging.

Inspectie
Daarnaast is het belangrijk om het areaal in beeld te houden en is het periodiek (om de 4 jaar) gebiedsgewijs inspecteren van oeververbindingen van essentieel belang. Op die manier is het mogelijk om het benodigde onderhoud te bepalen. Ook wordt er gekeken of het toegekende vervangingsjaar nog van toepassing is. Voor de lange termijn begroting wordt uitgegaan van een vervangingsjaar op basis van theoretische levensduur. Voor de meerjarenbegroting en voor het uitvoeringsplan wordt uitgegaan van de kwalitatieve toestand. Op basis van kwaliteit wordt de komende periode (2017-2021) de benodigde onderhouds- en vervangingsmaatregelen bepaald.

Duurzaamheid
Bij het onderhouden en/of vervangen van oeververbindingen wordt nadrukkelijk aandacht geschonken aan het gebruik van materialen en de levensduur hiervan. Waar mogelijk willen we het gebruik van duurzame materialen, gerecycled kunststof/composiet gaan uitbreiden. Vaak resulteert dit in een langere levensduur van het object.

Beleidskeuzes
Inleiding
In het beleidsplan Oeververbindingen zijn een 3 tal (kwaliteits-) keuzes (scenario's) uitgewerkt. Het beheren en onderhouden van de oeververbindingen op laag, basis en hoog niveau. Bij elk van deze scenario's zijn de bijbehorende budgetten voor het beheer en onderhoud als ook voor de vervangingen benoemd. Hierbij wordt inzicht gegeven in de opgave voor de komende 5 jaar (2017-2021). Daarnaast wordt een doorkijk gegeven voor de langere termijn.

Huidige situatie
De gemeente Steenwijkerland heeft in 2017 een beschikbaar onderhoudsbudget van € 340.000,-. Dit bedrag is jaarlijks structureel inzetbaar voor beheer en onderhoud van de oeververbindingen. Op dit moment is er geen structurele vastgestelde investeringsruimte voor grootschalige vervanging. Uit te voeren vervangingen worden daarom via een separaat raadsvoorstel aangevraagd. Uw raad heeft voor 2017 een incidentele impuls beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van renovatie / vervangingswerkzaamheden van € 400.000,-.

Theoretische planning (cyclisch) op basis niveau (onderhoud)
Hierbij is voor het planmatig onderhoud een structureel jaarlijks budget nodig van circa € 475.000,- per jaar. Voor een deel betekent dit dat gewerkt wordt met "risico gestuurd beheer". Op basis van risicomanagement wordt beoordeeld welke maatregelen wanneer en waar worden uitgevoerd. Gelet op het huidige budget van € 340.000,= betekent dit dat er structureel een aanvullend budget benodigd is voor de periode 2018-2021 ad. **€ 135.000,=.**

Kwalitatieve planning op basis niveau (vervanging)
De komende 5 jaar is een bedrag van jaarlijks € 538.000,- benodigd voor de vervanging van 67 objecten (21% van het areaal). Dit zijn de objecten die een algemene onderhoudsstaat matig tot slecht hebben verkregen.
Concreet betekend dit dat voor de planperiode 2018-2021 een jaarlijks vervangingsbudget oeververbindingen benodigd is van **€ 538.000,-**.

Voor deze vervangingsmaatregelen wordt er een vervangingsplan opgesteld voor de periode 2018-2021. Hierin wordt de vervangingsopgave per object worden bepaald, rekening houdend met

prioritering, planning, integrale afstemming, gebiedsgerichte benadering, duurzaamheid en contractvorming.

Financieel dekkingsvoorstel

Benodigd budget onderhoud:

Planjaar	2018	2019	2020	2021
Onderhoud	€ 475.000	€ 475.000	€ 475.000	€ 475.000
Beschikbaar	€ 340.000	€ 340.000	€ 340.000	€ 340.000
Saldo tekort	**€ 135.000**	**€ 135.000**	**€ 135.000**	**€ 135.000**

Benodigd budget vervanging:

Planjaar	2018	2019	2020	2021
Vervanging	€ 538.000	€ 538.000	€ 538.000	€ 538.000
Beschikbaar	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo tekort	**€ 538.000**	**€ 538.000**	**€ 538.000**	**€ 538.000**

Uit bovenstaande tabellen blijkt voor de onderhouds- maatregelen in de periode 2018-2021 structureel jaarlijks aanvullend budget benodigd is van **€ 135.000,=.**
De financiële consequenties hiervan zullen worden betrokken bij de integrale afweging in de PPN 2018-2021.

Voor de vervangings- opgave is in de periode 2018-2021 structureel jaarlijks extra budget benodigd van **€ 538.000,=.** De kapitaallasten die hieruit voortvloeien bedragen bij een afschrijvingstermijn van 30 jaar en een rentepercentage van 3% ca. € 34.000,= per jaar. Opgemerkt wordt dat deze kapitaallasten cumuleren en dat bijvoorbeeld in 2019 er een kapitaallast ontstaat van 2 keer € 34.000,= (€ 68.000,=). Een afschrijvingstermijn van 30 jaar wordt als redelijk geacht gelet op de technische levensduur van de oeververbindingen. De financiële consequenties hiervan zullen worden betrokken bij de integrale afweging in de PPN 2018-2021.

Voor 2017 worden geen extra middelen aangevraagd en is het beschikbaar gestelde budget leidend. Dit betekent dat in 2018 financiële invulling wordt gegeven aan de uitvoering van dit beleidsplan.

Jaarlijks wordt het meerjarenplan geactualiseerd en bijgesteld. In 2021 zal een nieuw meerjarenplan 2022-2026 worden opgesteld en dan zal bekeken worden of het huidig vervangingsbudget voldoende is.

Let wel:
Dit voorstel betreft de gewenste beleidskaders om onze openbare ruimte op een basisniveau (schoon, heel en veilig) te onderhouden. Door de gewijzigde regelgeving (BBV) zijn we als gemeenten verplicht de investeringen te dekken door middel van kapitaalslasten in de exploitatiebegroting. Voorheen konden deze investeringen gedekt worden door een eenmalige onttrekking uit de Algemene Reserve. Investeringen leiden vanaf 1 januari door deze regelgeving tot een grotere belasting van de exploitatiebegroting. Deze regelgeving zullen mogelijk moeten leiden tot het maken van keuzes. De financiële vertalingen, die op hoofdlijnen zijn opgenomen in deze beleidsnota, maken geen onderdeel uit van dit voorstel. De keuzes en financiële vertalingen worden bij de Perspectiefnota aan u voorgelegd voor een integrale afweging.

Communicatie/participatie:
Na vaststelling van het beleidsplan Oeverconstructies 2017-2021 wordt z.s.m. het meerjarenplan 2017-2021 uitgewerkt in een concreet meerjarenonderhouds- en vervangingsplan 2017-2021. Dit concrete onderhouds- en vervangingsplan is dan leidend voor wat betreft de onderhouds- en vervangingsopgave.

Met dit onderhouds- en vervangingsplan, dat jaarlijks wordt geactualiseerd en bijgesteld, gaan we gebiedsgericht tweejaarlijks in overleg met de Plaatselijk Belangen, inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden om de voorgenomen plannen af te stemmen en zo nodig aan te passen. Hierbij wordt integraal gekeken naar de openbare ruimte waarbij ook bijvoorbeeld gekeken wordt naar de plannen voor verkeer en wegen.

Naast kwaliteit aspecten kunnen dan ook de functionele aspecten ter sprake worden gebracht. Hierbij wordt gedacht aan gebruik en wensen rondom oeververbindingen zowel bij onderhoudsmaatregelen als vervangingen. Lopen deze (maatschappelijke) wensen niet synchroon met de onderhouds- en vervangingsplanning dan wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn. Tenslotte zullen de voorbereiding en uitvoering van specifieke projecten gaan in overleg met PBW's, bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden.

Bijlagen bij het voorstel Beleidsplan Oeververbindingen 2017-2021

Ondertekening

De secretaris	De waarnemend burgemeester
S.S. Weistra	J.H. Bats

Betrokken partijen

afdeling	OW
adviseur	Robert de Jager, tel.: 209, email:
behandeld in raadscommissie	robert.de.jager@steenwijkerland.nl
	☐ ja

Raadsbesluit

Steenwijk, 02-05-2017
Nummer: 2017/48

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28-03-2017, nummer 2017/48;

b e s l u i t :

1 In te stemmen met het beleidsplan Oeververbindingen 2017-2021;
2 De financiële consequenties te betrekken bij de integrale afweging in de PPN 2018-2021.

De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter,

A. ten Hoff J.H. Bats